Coordinatie (1)

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 2e November 1954 door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van ministerieel besluit "tot regeling van de werking van de gerechtelijk-geneeskundige dienst", en de 3e November 1954 over een ontwerp van koninklijk besluit "tot herinrichting van de Gerechtelijk-geneeskundige dienst", heeft de 19e November 1954 het volgend advies gegeven ;

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de la Santé publique et de la Famille, le 2 novembre 1954, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté ministériel "réglant le fonctionnement de l'Office Médico-Légal", et le 3 novembre 1954 sur un projet d'arrêté royal "réorganisant l'Office médico-légal", a donné le 19 novembre 1954 l'avis suivant

Het ontwerp van koninklijk besluit tot herinrichting van de gerechtelijk-geneeskundige dienst en het ontwerp van ministerieel besluit tot regeling van de werking van de gerechtelijk-geneeskundige dienst beogen beiden hetzelfde doel, namelijk : de doelmatige werking van het organisme dat belast is met de geneeskundige onderzoeken van de gevallen van schade aan personen door de oorlog veroorzaakt.

Zowel als het ontwerp van koninklijk besluit, bevat het ontwerp van ministerieel besluit rechtsregelen waarbij, enerzijds, de te volgen procedure wordt vastgesteld en, anderzijds, aan aanvragers bepaalde waarborgen worden verleend wat betreft het onderzoek van hun geval.

Zulke bepalingen kunnen niet opgenomen worden in een ministerieel besluit wanneer daartoe uitdrukkelijk geen bevoegdheid aan de Minister werd verleend.

De Raad van State is dan ook de mening toegedaan dat beide besluiten dienen versmolten tot één koninklijk besluit, waarvan het eerste hoofdstuk zou handelen over de opdracht en de inrichting en het tweede hoofdstuk over de werking van de gerechtelijk-geneeskundige dienst.

De op 5 October 1948 gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen, de wet van 28 Juli 1953 strekkende tot het verwezenlijken van sommige aanpassingen in zake het herstel te verlenen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers van de oorlog 1914-1918, en de wet van 15 Maart 1954 betreffende de herstelpensioenen voor de burgerlijke

.../...

slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden, dragen bepaalde functies aan de gerechtelijk-geneeskundige dienst op. Voornoemde wetten dienen in de inleiding van het besluit vermeld te worden.

Anderzijds is de verwijzing naar de samengevatte wetten op de militaire pensioenen, waaraan de gerechtelijk-geneeskundige dienst vreemd is, overbodig.

Ook de verwijzing naar het besluit van de Regent van 7 April 1945 is nutteloos, vermits dat besluit door het ontwerp wordt opgeheven.

De considerans bevat geen omstandige verantwoording van de voorgestelde maatregelen; zij kan weggelaten worden.

De vermelding van het akkoord van het begrotingscomité dient aangevuld met de datum waarop dat akkoord werd gegeven.

Bij artikel 4 van het ontwerp wordt de samenstelling van de gerechtelijk-geneeskundige dienst aangegeven. Luidens de inlichtingen verstrekt door de afgevaardigde van de Minister, behoren de geneesheren-specialisten niet tot die dienst. Zij worden overigens slechts "erkend" door de Minister; zij nemen geen beslissing of conclusie en hebben alleen tot taak de experts of de kamers van beroep van advies te dienen. Logischerwijze dienen zij dan ook niet vermeld in de bepaling die de samenstelling van de dienst opgeeft.

.../...

Ten einde de eenheid van terminologie te bewaren, gebruike men steeds de benaming "geneesheren" waar, bij uitzondering, de benaming "doctors in de geneeskunde" wordt gebruikt.

Artikel 5 bevat een overbodige bepaling omtrent de verantwoordelijkheid van de voorzitter: het is vanzelfsprekend dat de Minister en het hoofd van de administratieve diensten waaronder de voorzitter ressorteert hem ter verantwoording kunnen roepen.

De volgorde der bepalingen dient zo gewijzigd dat achtereenvolgens wordt gehandeld over : de voorzitter, de geneesheren-experts, de kamers van beroep, het college van gerechtelijk-geneeskundige rechtspraak, de administratieve en medische secties, en tenslotte de raad van advies.

Omtrent de samenstelling van de kamers van beroep, bepaald bij artikel 11, kan twijfel ontstaan : het is niet klaar of de kamer zes geneesheren bevat dan wel drie. De Franse en de Nederlandse versie stemmen in dit opzicht niet overeen. Uit het laatste lid van artikel 11 blijkt niet voldoende dat het hier gaat om beroepen die ingesteld zijn tegen de beslissingen in eerste aanleg van de onderzoekscommissies en tot staving waarvan de aanvrager middelen aanvoert die verband houden met het geneeskundig aspect der zaak.

Ook de bepaling omtrent de mogelijke splitsing der kamers dient aangevuld : om de gesplitste kamers op de bij artikel 11 bepaalde wijze samen te stellen, moet men plaatsvervangende leden kunnen aanstellen.

.../...

Ten slotte zijn de bepalingen luidens welke de representatieve verenigingen van oorlogsslachtoffers een geneesheer voorstellen en de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin een ambtenaar aanstelt, niet overeen te brengen met artikel 5, waar dit bepaalt dat de voorzitter van de gerechtelijk-geneeskundige dienst "aan de Minister de leden van de kamers van beroep voorstelt".

De bepalingen betreffende het kader van de administratieve en de medische sectie bevatten geen rechtsregel; zij kunnen bijgevolg weggelaten worden.

De artikelen 2 en 5, tweede lid, van het ontwerp van ministerieel besluit bepalen dat de experts en de kamers van beroep het advies kunnen inwinnen van geneesheren-specialisten. Daar, luidens de nieuwe bepalingen, de specialisten door de Minister zullen erkend worden, stelt zich de vraag of de uitzonderingsbepaling van artikel 11 van het besluit van de Regent van 11 Februari 1946 nog van kracht blijft. Naar de afgevaardigde van de Minister heeft verklaard, is het antwoord hierop bevestigend; de Raad van State stelt derhalve voor, bedoelde uitzonderingsbepaling op te nemen in het artikel dat over de expertiseprocedure handelt.

In de opheffingsbepalingen dienen, buiten het besluit van de Regent van 7 April 1945 dat door het ontwerp wordt vervangen, nog vermeld : het besluit van de Regent van 16 Mei 1945 houdende bepaling van de gerechtelijk-geneeskundige dienst, alsmede artikel 1, lid b, en artikel 6 van het besluit van de Regent van 16 Mei 1945 tot codificatie van de wedden en allerhande indemniteiten verleend bij de gerechtelijk-geneeskundige dienst.

.../...

De onderstaande tekst, die nog enkele wijzigingen bevat die enkel de vorm betreffen en geen commentaar behoeven, verdient aanbeveling.

Nochtans weze hier nog opgemerkt dat geen overgangsbepalingen de procedure regelen welke dient gevolgd ten opzichte van de zaken die in onderzoek zijn op het ogenblik van het inwerking treden der nieuwe bepalingen.

Koninklijk besluit betreffende de gerechtelijk-geneeskundige dienst.

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL.

Gelet op artikel 29 van de Grondwet;

Gelet op de 5 October 1948 gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen, inzonderheid op de bij de wet van 26 Juli 1952 gewijzigde artikelen 16, voorlaatste lid, en 45, §§ 1 en 4;

Gelet op de wet van 28 Juli 1953 strekkende tot het verwezenlijken van sommige aanpassingen inzake het herstel te verlenen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers van de oorlog 1914-1918, inzonderheid op artikel 7, §§ 1 en 2;

Gelet op de wet van 15 Maart 1954 betreffende de herstelpensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden, inzonderheid op de artikelen 8, § 1, 11, 14, § 3, 20, §§ 1, 2 en 3, 21, § 2, 22, § 3, 25 en 33;

Gelet op het akkoord van het Begrotingscomité, gegeven ...

Gelet op het advies van de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Minister van Volksgezondheid en van het Gezin en op het advies van Onze in raad vergaderde Ministers,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

HOOFDSTUK I.- OPDRACHT EN INRICHTING VAN DE GERECHTELIJK-GENEESKUNDIGE DIENST.

Artikel 1.-

De gerechtelijk-geneeskundige dienst, ingesteld bij het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin bij besluit van de Regent van 7 April 1945, heeft tot opdracht bij het onderzoek van de gevallen van oorlogsschade aan personen, de pathologische oorsprong en het wetenschappelijk oorzakelijk verband, het invaliditeitspercentage en de invaliditeitsduur der aanvragers vast te stellen.

Artikel 2.-

Op de medewerking van de gerechtelijk-geneeskundige dienst wordt beroep gedaan door de overheden die beslissen in de gevallen waarin uitkeringen of pensioenen wegens oorlogsschade aan personen van de Staat gevorderd worden.

.../...

Artikel 3.-

De gerechtelijk-geneeskundige dienst bestaat uit:

- een voorzitter;
- geneesheren-experts;
- kamers van beroep;
- een college van gerechtelijk-geneeskundige rechtspraak.

Hij omvat een administratieve en een medische sectie.

Artikel 4.-

De voorzitter wordt door de Koning voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar benoemd onder de geneesheren, die ten minste tien jaar praktijk tellen en kunnen doen blijken van hun bijzondere kunde inzake gerechtelijk-geneeskundige expertise.

De voorzitter bestuurt met rang van inspecteur-generaal de gerechtelijk-geneeskundige dienst en ontvangt naar rata van de voor de uitoefening van zijn ambt vereiste tijd, de aan die graad verbonden wedde. De duur van de hem opgelegde dienstverrichtingen wordt in zijn benoemingsbesluit aangeduid.

Artikel 5.-

De geneesheren-experts worden door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin aangesteld onder de praktiserende geneesheren, die ten minste vijf jaar praktijk tellen en kunnen doen blijken van hun kunde inzake gerechtelijk-geneeskundige expertise, op een door de voorzitter, na advies van het college van gerechtelijk-geneeskundige rechtspraak, voorgedragen dubbele lijst van candidaten.

De geneesheren-experts brengen bij de dienst hun conclusiën uit omtrent de belangrijkheid en de duur van de invaliditeit en het wetenschappelijk oorzakelijk verband dat er tussen de invaliditeit en de ingeroepen feiten bestaat.

Artikel 6.-

De dienst omvat vier kamers van beroep, waarvan twee de Nederlandse en twee de Franse taal gebruiken.

Elke kamer van beroep bestaat uit :

1° een voorzitter door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin op het voorstel van de voorzitter van de dienst aangesteld onder de praktiserende geneesheren, die ten minste tien jaar praktijk tellen en kunnen doen blijken van hun kunde inzake gerechtelijk-geneeskundige expertise ;

2° een door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin op het voorstel van de representatieve verenigingen van oorlogsslachtoffers aangesteld geneesheer ;

3° een door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin aangesteld geneesheer-ambtenaar.

Voor ieder voorzitter of werkend lid, wordt, onder dezelfde voorwaarden, ten minste een plaatsvervanger aangesteld. Waar het aantal zaken het vereist, kan de voorzitter van de dienst beroep doen op de plaatsvervangers om een kamer te splitsen.

De kamers van beroep brengen bij de dienst conclusiën uit omtrent de belangrijkheid en de duur van de invaliditeit en het wetenschappelijk oorzakelijk verband dat er tussen de invaliditeit en de ingeroepen feiten bestaat, wanneer de aanvrager beroep heeft ingesteld tegen de beslissing in eerste aanleg van een onderzoekscommissie en hij, tot staving van zijn beroep, middelen aanvoert die verband houden met de onder artikel 1 omschreven opdracht van de gerechtelijk-geneeskundige dienst.

.../...

Artikel 7.-

Het college van gerechtelijk-geneeskundige rechtspraak is samengesteld uit vier leden, hebbende elk een of meer plaatsvervangers, allen door de Koning voor een vernieuwbare termijn van vijf jaar benoemd onder de professoren, bij voorkeur titularissen van de leerstoel van gerechtelijke geneeskunde bij de geneeskundige faculteit, naar rata van een professor en zijn plaatsvervangers, per Belgische universiteit. De voorzitter van de dienst is van rechtswege adviserend lid van het college.

Het oudste stemgerechtigde lid zit het college voor ; zijn stem is doorslaggevend in geval van staking van stemmen. Leden en plaatsvervangende leden, met uitzondering van het adviserend lid, worden naar gelang van hun prestaties bezoldigd.

Het college heeft tot voornaamste opdracht te waken over de eenheid in de beslissingen van de dienst en over de wetenschappelijke waarde van de expertises.

Artikel 8.-

De geneesheren-experts, de kamers van beroep en het college van gerechtelijk-geneeskundige rechtspraak kunnen aangaande bijzondere punten het advies inwinnen van door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin erkende geneesheren-specialisten.

Met het oog op de erkenning draagt de voorzitter van de dienst, na advies van het college van gerechtelijk-geneeskundige rechtspraak, een dubbele lijst van candidaten voor aan de Minister.

.../...

Artikel 9.-

De geneesheren die, in welke hoedanigheid ook, hun medewerking verlenen aan de gerechtelijk-geneeskundige dienst staan onder het administratief toezicht van de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin ; uit technisch oogpunt echter vervullen zij hun opdracht in volle onafhankelijkheid.

Artikel 10.-

De administratieve sectie van de dienst omvat het personeel van de centrale afdeling en van de regionale afdelingen, dat met de uitvoeringstaken belast is.

Artikel 11.-

De medische sectie van de dienst is uitsluitend samengesteld uit geneesheren-ambtenaren en maakt deel uit van het centraal bestuur. Zij is gelast, in geneeskundig opzicht, de dossiers voor de expertises voor te bereiden en deze na expertise opnieuw te behandelen.

Artikel 12.-

Er wordt bij de dienst een raad van advies ingesteld, voorgezeten door de voorzitter van de dienst en waarin, buiten de leden van het college van gerechtelijk-geneeskundige rechtspraak, nog acht andere leden benoemd door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin zitting hebben, namelijk :

- twee geneesheren voorgesteld door de verenigingen van oorlogsslachtoffers, waaronder één vertegenwoordiger van de politieke gevangenen ;
- twee geneesheren-inspecteurs van de gerechtelijk-geneeskundige dienst ;

.../...

- een ambtenaar van het bestuur der militaire pensioenen, voorgesteld door de bevoegde minister ;
- een ambtenaar van het bestuur der burgerlijke oorlogsslachtoffers ;
- een ambtenaar van de dienst voor beroepskeuze, voorgesteld door de bevoegde minister ;
- een vertegenwoordiger van de medische raad voor invaliditeit van het Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit, voorgesteld door de bevoegde minister.

De geneesheer die de medische sectie van de gerechtelijk-geneeskundige dienst bestuurt, neemt het ambt van secretaris waar.

De raad van advies heeft tot opdracht de maatregelen voor te stellen om, met inachtneming van de wetenschappelijke vooruitgang, de invaliditeitsschaal bij te houden. Hij dient van advies, op verzoek van de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin, van de voorzitter of van het college van gerechtelijk-geneeskundige rechtspraak, omtrent elk vraagpunt in verband met het geneeskundig of wetenschappelijk aspect van de invaliditeitsvergoeding. Hij kan de personen raadplegen wier advies hij nodig acht voor het oplossen van een probleem dat tot zijn bevoegdheid behoort.

HOOFDSTUK II.- WERKING VAN DE GERECHTELIJK GENEESKUNDIGE DIENST.

Artikel 13.-

De overheidsbesturen die belast zijn met het onderzoek inzake vaststelling en vergoeding van oorlogsschade aan personen, en die hierna als "bevoegde overheidsbesturen" worden aangeduid, leggen de dossiers voor aan

.../...

de dienst van gerechtelijk-geneeskundig onderzoek. De administratieve sectie van de dienst maakt deze over aan de medische sectie, welke, ten behoeve van de geneesheer-expert, de opdracht van de dienst ter zake van de voorgelegde gevallen nauwkeurig bepaalt.

De administratieve sectie verdeelt vervolgens de dossiers over de verschillende regionale expertise-centra.

Overeenkomstig de door het hoofd van de medische sectie verstrekte onderrichtingen verdeelt de secretaris van een expertise-centrum de hem toegezonden dossiers over de verschillende geneesheren-experts, die tot het centrum behoren.

Artikel 14.-

De geneesheer-expert onderzoekt de aanvrager. Deze wordt er steeds toe uitgenodigd zich te doen vergezellen van een geneesheer die hij vrij mag kiezen. Die geneesheer mag een nota overleggen, waarin hij zijn persoonlijke vaststellingen en conclusiën optekent en welke aan het expertise-rapport moet gehecht worden.

De expert wint het advies in van de erkende geneesheren-specialisten wier raadpleging hem onontbeerlijk lijkt. In buitengewone gevallen en met het doel de hogere belangen van de Schatkist te vrijwaren, kan de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin toestaan dat er beroep gedaan wordt op niet-erkende specialisten.

.../...

De expert stelt op grond van de aldus ingewonnen inlichtingen een omstandig expertiserapport op en brengt als gevolgtrekking hiervan advies uit omtrent de belangrijkheid en de duur van de invaliditeit en omtrent het wetenschappelijk oorzakelijk verband dat er tussen de invaliditeit en de ingeroepen feiten bestaat.

Het dossier met al de door de expert verzamelde bescheiden wordt vervolgens aan de administratieve sectie van de gerechtelijk-geneeskundige dienst toegezonden.

Artikel 15.-

De administratieve sectie legt het dossier voor aan de medische sectie, die er zich van vergewist, enerzijds of de opdracht die de expert werd gegeven volkomen uitgevoerd werd, anderzijds of de conclusiën logisch volgen uit de vaststellingen die in het rapport werden opgetekend, en ten slotte, of deze conclusiën passen in het raam van het geheel van de door de dienst genomen beslissingen.

Artikel 16.-

Geeft het rapport ten aanzien van geen der hierboven opgesomde punten tot enige opmerking aanleiding, dan wordt het door de voorzitter van de gerechtelijk-geneeskundige dienst of door de ambtenaar van de medische sectie die hij daartoe machtigt, voor goedkeuring geviseerd. De administratieve sectie stuurt het dossier samen met het expertiserapport en zijn bijlagen naar het bevoegde overheidsbestuur terug.

.../...

Artikel 17.-

Oordeelt de medische sectie dat het expertiserapport te wensen overlaat, ten aanzien van een der hierboven aangestipte gronden, dan brengt zij dit ter kennis van de expert en verzoekt hem zijn conclusiën aan te vullen of te verantwoorden. Mocht, ondanks deze bemoeiing, een onenigheid tussen de medische sectie en de expert blijven voortbestaan, dan wordt het dossier overgelegd aan het college voor gerechtelijk-geneeskundige rechtspraak, dat een van zijn stemgerechtigde leden aanwijst om, in het bijzijn van de expert wiens conclusiën worden betwist, tot een nieuw onderzoek van het dossier en van de verzoeker over te gaan.

Deze twee geneesheren tekenen gezamenlijk het protocol van hun vaststellingen en de conclusiën waartoe zij zijn gekomen. Zij moeten hun standpunt verantwoorden. Doet er zich tussen hen een meningsverschil voor, dan is de conclusie van het lid van het college voor gerechtelijk-geneeskundige rechtspraak beslissend. Het stuk, medeondertekend door de voorzitter van de gerechtelijk-geneeskundige dienst of door de ambtenaar van de medische sectie die hij daartoe machtigt, wordt samen met het dossier en met al de er bij behorende medische bescheiden aan het bevoegde overheidsbestuur teruggestuurd.

Artikel 18.-

Vereist een beroep het terugsturen van het dossier aan de gerechtelijk-geneeskundige dienst, dan maakt het bevoegde overheidsbestuur het dossier aan deze dienst voor een nieuwe expertise over.

.../...

Het geneeskundig onderzoek van de verzoeker wordt gedaan door de kamer van beroep die, onder de voorwaarden bepaald bij artikel 14, tweede lid, het advies van geneesheren-specialisten mag inwinnen. De kamer van beroep stelt een omstandig expertiserapport op en brengt als gevolgtrekking hiervan advies uit omtrent de belangrijkheid en de duur van de invaliditeit en het wetenschappelijk oorzakelijk verband dat tussen de invaliditeit en de ingeroepen feiten bestaat. Het volledig dossier wordt naar de administratieve sectie teruggezonden.

Artikel 19.-

In geval de medische sectie met het advies van de kamer van beroep niet akkoord gaat, wordt het dossier overgelegd aan het college voor gerechtelijk-geneeskundige rechtspraak, dat in pleno-vergadering het dossier en de aanvrager onderzoekt en de beslissing neemt. De voorzitter van de kamer van beroep die de betwiste conclusie heeft uitgebracht, woont het onderzoek bij.

Artikel 20.-

De rechtspraak van de dienst wordt gevestigd op grond van de conclusiën der geneesheren-experts, der kamers van beroep en van het college voor gerechtelijk-geneeskundige rechtspraak.

Artikel 21.-

Worden opgeheven :

1° het besluit van de Regent van 7 April 1945 houdende instelling bij het Ministerie van Volksgezondheid van een "Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst";

.../...

2° het besluit van de Regent van 16 Mei 1945 houdende bepaling van de gerechtelijk-geneeskundige dienst;

3° de artikelen 1, lid b, en 6 van het besluit van de Regent van 16 Mei 1945 tot codificatie van de wedden en allerhande indemniteiten verleend bij de gerechtelijk-geneeskundige dienst.

Artikel 22.-

Onze Minister van Volksgezondheid en van het Gezin is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te ,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Volksgezondheid en van het Gezin,

Le projet d'arrêté royal réorganisant l'office médico-légal et le projet d'arrêté ministériel réglant le fonctionnement de l'office médico-légal poursuivent l'un et l'autre le même objet, à savoir : assurer le fonctionnement efficace de l'organisme chargé des enquêtes médicales en cas de dommages de guerre causés aux perspnnes.

Tout comme le projet d'arrêté royal, le projet d'arrêté ministériel contient des règles de droit déterminant d'une part la procédure à suivre et accordant, d'autre part, aux requérants certaines garanties relatives à l'examen de leur demande.

Pareilles dispositions ne peuvent pas faire l'objet d'un arrêté ministériel sans une délégation expresse.

Le Conseil d'Etat est dès lors d'avis qu'il y a lieu de fusionner les deux arrêtés en un seul arrêté royal, dont le chapitre premier aurait trait à la mission et à l'organisation de l'office médico-légal et le chapitre deux à son fonctionnement.

Les lois sur les pensions de réparation, coordonnées le 5 octobre 1948, la loi du 28 juillet 1953 tendant à réaliser certains ajustements en matière de réparations à accorder aux victimes civiles de la guerre 1914-1918 et la loi du 15 mars 1954 relative aux pensions de dédommagement des victimes civiles de la guerre 1940-1945 et de leurs ayants droit confèrent certaines attributions à l'office médico-légal. Il convient de viser ces lois au préambule de l'arrêté.

D'autre part, il est superflu de mentionner les lois coordonnées sur les pensions militaires, auxquelles l'office médico-légal est étranger.

.../...

La mention de l'arrêté du Régent du 7 avril 1945 est également inutile, cet arrêté étant abrogé par le présent projet.

Le considérant qui ne contient pas une justification détaillée des mesures envisagées, pourrait être omis.

La référence à l'accord du Comité du budget doit être complétée par l'indication de sa date.

L'article 4 du projet règle la composition de l'office médico-légal. D'après les explications fournies par le délégué du Ministre, les médecins spécialistes n'appartiennent pas à cet office; ils ne sont d'ailleurs qu'"agréés" par le Ministre; ils ne prennent aucune décision ou conclusion et ont seulement pour mission de donner leur avis aux experts ou aux chambres d'appel.

Il serait donc logique de ne pas les mentionner à l'article qui règle la composition de l'office.

Pour assurer l'unité de la terminologie, il conviendrait d'employer le terme "médecin" de préférence à celui de "docteur en médecine", employé occasionnellement.

L'article 5 contient une disposition superflue au sujet de la responsabilité du président. Il est évident que le Ministre et le chef des services administratifs, dont le président dépend, peuvent lui demander des justifications.

L'ordre des dispositions devrait être revu, de manière à traiter successivement : du président,

.../...

des médecins-experts, des chambres d'appel, du collège de jurisprudence médico-légale, des sections administrative et médicale, et, enfin, du conseil consultatif.

Un doute peut naître quant à la composition des chambres d'appel, telle qu'elle est déterminée à l'article 11 : sont-elles composées de 6 ou de 3 médecins ? A cet égard, il y a discordance entre les textes français et néerlandais. Il ne ressort pas suffisamment du dernier alinéa de l'article 11, qu'il s'agit d'appels dirigés contre les décisions prises en première instance par les commissions d'enquête et à l'appui desquels le requérant invoque les moyens relatifs à l'aspect médical de la cause.

Il convient, en outre, de compléter la disposition relative au dédoublement éventuel des chambres : afin de permettre le dédoublement des chambres, de la manière prévue à l'article 11, il convient de prévoir la possibilité de nommer des membres suppléants.

Enfin, les dispositions qui prévoient que les associations représentatives des victimes de la guerre proposent un médecin et que le Ministre de la Santé publique et de la Famille nomme un fonctionnaire, sont inconciliables avec l'article 5, qui dispose que le président de l'office médico-légal "propose au Ministre les membres des chambres d'appel".

Les dispositions relatives au cadre des sections administrative et médicale, qui ne comportent aucune règle de droit, peuvent être omises.

Les articles 2 et 5, alinéa 2, du projet d'arrêté ministériel prévoient que les experts et les chambres d'appel peuvent solliciter l'avis de médecins spécialistes.

.../...

Les spécialistes étant, aux termes des nouvelles dispositions, agréés par le Ministre, la question se pose de savoir si l'exception prévue par l'article 11 de l'arrêté du Régent du 11 février 1946 demeure applicable. La réponse du délégué du Ministre est affirmative sur ce point. Le Conseil d'Etat propose, dès lors, d'insérer la dite exception dans l'article traitant de la procédure d'expertise.

Dans les dispositions abrogatoires, il conviendrait de prévoir, outre l'abrogation de l'arrêté du Régent du 7 avril 1945, lequel est remplacé par le projet, celle de l'arrêté du Régent du 16 mai 1945 fixant le cadre de l'office médico-légal, ainsi que l'article 1er, b, et l'article 6 de l'arrêté du Régent du 16 mai 1945 codifiant les indemnités diverses et les traitements alloués au sein de l'office médico-légal.

Le Conseil d'Etat recommande le texte ci-après, qui comporte encore un certain nombre de modifications de forme n'appelant aucun commentaire.

Il convient néanmoins d'observer qu'aucune disposition transitoire ne règle la procédure à suivre à l'égard des affaires en cours d'examen à la date d'entrée en vigueur des dispositions nouvelles.

Arrêté royal concernant l'Office médico-légal.

BAUDOUIN, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

.../...

Vu l'article 29 de la Constitution;

Vu les lois coordonnées sur les pensions de réparation, coordonnées le 5 octobre 1948, notamment les articles 16, pénultième alinéa, et 45, §§ 1er et 4, modifiés par la loi du 26 juillet 1952;

Vu la loi du 28 juillet 1953, tendant à réaliser certains ajustements en matière de réparations à accorder aux victimes civiles de la guerre 1914-1918, notamment l'article 7, §§ 1er et 2;

Vu la loi du 15 mars 1954 relative aux pensions de dédommagement des victimes civiles de la guerre 1940-1945 et de leurs ayants droit, notamment les articles 8, § 1er, 11, 14, § 3, 20, §§ 1er, 2 et 3, 21, § 2, 22, § 3, 25 et 33;

Vu l'accord du Comité du budget, donné le.....

Vu l'avis du Conseil d'Etat;

Sur la proposition de Notre Ministre de la Santé publique et de la Famille et de l'avis de Nos Ministres réunis en conseil,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

CHAPITRE I.- Mission et organisation de l'office médico-légal.

Article 1er.-

L'office médico-légal créé auprès du Ministère de la Santé publique et de la Famille par arrêté du Régent

.../...

du 7 avril 1945 a pour mission de déterminer, à l'occasion de l'instruction de cas de dommages de guerre aux personnes, l'origine pathologique et la relation scientifique de causalité, le degré et la durée de l'invalidité des requérants.

Article 2.-

Le concours de l'office médico-légal est demandé par les autorités qui sont appelées à statuer dans les cas où des allocations ou pensions sont réclamées à charge de l'Etat du chef de dommages de guerre aux personnes.

Article 3.-

L'office médico-légal est composé :

- d'un président,
- de médecins-experts,
- de chambres d'appel,
- d'un collège de jurisprudence médico-légale.

Il comprend une section administrative et une section médicale.

Article 4.-

Le président est nommé par le Roi pour un terme renouvelable de cinq ans parmi les médecins ayant au moins 10 ans de pratique et pouvant justifier d'une compétence particulière en matière d'expertises médico-légales.

Le président dirige, avec rang d'inspecteur général, l'office médico-légal; le traitement afférent à ce grade lui est attribué au prorata du temps que

.../...

requiert l'exercice de sa fonction. La durée des prestations qu'il doit fournir est mentionnée dans l'arrêté de nomination.

Article 5.-

Les médecins-experts sont désignés par le Ministre de la Santé publique et de la Famille, parmi les praticiens ayant au moins cinq ans de pratique et pouvant justifier de leur compétence en matière d'expertises médico-légales, sur une liste double de candidats présentée par le président, après avis du collège de jurisprudence médico-légale.

Les médecins-experts présentent à l'office leurs conclusions sur l'importance et la durée de l'invalidité et sur la relation scientifique de causalité existant entre l'invalidité et les faits invoqués.

Article 6.-

L'office comporte quatre chambres d'appel, dont deux d'expression néerlandaise et deux d'expression française.

Chaque chambre d'appel comprend :

1° un président désigné par le Ministre de la Santé publique et de la Famille, sur proposition du président de l'office, parmi les praticiens ayant au moins dix ans de pratique et pouvant justifier de leur compétence en matière d'expertises médico-légales;

2° un médecin désigné par le Ministre de la Santé publique et de la Famille, sur proposition des organismes représentatifs des victimes de la guerre;

.../...

3° un médecin fonctionnaire désigné par le Ministre de la Santé publique et de la Famille.

Pour chaque président ou membre effectif, il est désigné sous les mêmes conditions, au moins un suppléant.

Lorsque le volume des affaires l'exige, le président de l'office peut faire appel aux suppléants pour dédoubler une chambre.

Les chambres d'appel présentent à l'office des conclusions sur l'importance et la durée de l'invalidité et sur la relation scientifique de causalité existant entre l'invalidité et les faits invoqués, lorsque le demandeur a interjeté appel d'une décision prise en première instance par une commission d'enquête, et qu'à l'appui de son appel, il soulève des moyens relatifs à la mission de l'office médico-légal, définie à l'article 1er.

Article 7.-

Le collège de jurisprudence médico-légale est composé de quatre membres, ayant chacun un ou plusieurs suppléants, tous nommés par le Roi pour un terme renouvelable de cinq ans parmi les professeurs, de préférence titulaires de la chaire de médecine légale à la Faculté de médecine, à raison d'un professeur et de ses suppléants par université belge.

Le président de l'office est de plein droit membre consultatif du collège.

Le collège est présidé par le plus âgé des membres ayant voix délibérative; en cas de parité des voix, son vote est prépondérant. Les membres et membres suppléants, à l'exception du membre consultatif, sont rétribués sur base de leurs prestations.

.../...

Le collège a pour mission principale de veiller à l'unité de la jurisprudence de l'office et à la qualité scientifique des expertises.

Article 8.-

Les médecins-experts, les chambres d'appel et le collège de jurisprudence médico-légale peuvent, sur certains points particuliers, prendre l'avis de médecins spécialistes agréés par le Ministre de la Santé publique et de la Famille.

En vue de l'agréation, le président de l'office présente au Ministre une liste double de candidats, après avis du collège de jurisprudence médico-légale.

Article 9.-

Les médecins qui, à quelque titre que ce soit, prêtent leur concours à l'office médico-légal sont placés sous l'autorité administrative du Ministre de la Santé publique et de la Famille; du point de vue technique toutefois, ils s'acquittent de leur mission en pleine indépendance.

Article 10.-

La section administrative de l'office comprend le personnel de la section centrale et des sections régionales, chargé des tâches d'exécution.

Article 11.-

La section médicale de l'office se compose exclusivement de médecins fonctionnaires et fait partie de l'administration centrale. Elle est chargée, du point de vue médical, de préparer les dossiers en vue des expertises et, après celles-ci, de procéder à un nouvel examen.

.../...

Article 12.-

Il est institué auprès de l'office un conseil consultatif, présidé par le président de l'office, et comprenant, outre les membres du collège de jurisprudence médico-légale, huit membres nommés par le Ministre de la Santé publique et de la Famille, à savoir :

- deux médecins présentés par les associations de victimes de la guerre, dont un représentant des prisonniers politiques;
- deux médecins inspecteurs de l'office médico-légal;
- un fonctionnaire de l'administration des pensions militaires, présenté par le Ministre compétent;
- un fonctionnaire de l'administration des victimes civiles de la guerre;
- un fonctionnaire du service de l'orientation professionnelle, présenté par le Ministre compétent;
- un représentant du conseil médical de l'invalidité du Fonds national d'assurance maladie-invalidité, présenté par le Ministre compétent.

Le médecin dirigeant la section médicale de l'office médico-légal, assume la fonction de secrétaire.

Le conseil consultatif a pour mission de proposer les mesures propres à tenir le barème des invalidités à jour, compte tenu du progrès de la science. A la demande du Ministre de la Santé publique et de la Famille, du président ou du collège de jurisprudence médico-légale, il donne des avis sur toute question intéressant l'aspect médical ou scientifique de la réparation des invalidités. Il peut consulter toutes personnalités dont l'avis lui paraît indispensable à la solution d'un problème relevant de sa compétence.

.../...

CHAPITRE II. - Fonctionnement de l'Office médico-légal.

Article 13.-

Les administrations chargées de l'instruction en matière de détermination et de réparation des dommages de guerre aux personnes, et qui sont dénommées ci-après "les administrations compétentes", transmettent les dossiers au service d'enquête médico-légale. La section administrative les soumet à la section médicale qui détermine avec précision, à l'intention du médecin-expert, la mission confiée à l'office pour les cas dont il est saisi.

La section administrative répartit ensuite les dossiers entre les divers centres régionaux d'expertise.

Le secrétaire d'un centre d'expertise répartit, selon les directives du chef de la section médicale, les dossiers qui lui sont transmis, entre les différents médecins-experts relevant du centre.

Article 14.-

Le médecin-expert examine le requérant. Celui-ci est toujours invité à se faire accompagner d'un médecin de son choix. Ce médecin peut déposer une note reproduisant ses constatations et ses conclusions personnelles, note qui devra être jointe au rapport d'expertise.

L'expert sollicite l'avis des médecins spécialistes agréés dont la consultation lui paraît indispensable. Dans les cas exceptionnels, le Ministre de la Santé publique et de la Famille peut, afin de sauvegarder les intérêts supérieurs du Trésor, permettre qu'il soit

.../...

fait appel à des spécialistes non agréés.

Sur la base des renseignements ainsi recueillis, l'expert établit un rapport circonstancié de l'expertise, en conclusion duquel il émet son avis quant à l'importance et la durée de l'invalidité et à la relation scientifique de causalité entre l'invalidité et les faits invoqués.

Le dossier comportant tous les documents recueillis par l'expert est ensuite renvoyé à la section administrative de l'office médico-légal.

Article 15.-

La section administrative soumet le dossier à la section médicale qui apprécie, d'une part, si la mission fixée à l'expert a été complètement exécutée et, d'autre part, si les conclusions sont la déduction logique des constatations consignées dans le rapport, et enfin, si ces conclusions s'inscrivent dans le cadre de l'ensemble des décisions prises par l'office.

Article 16.-

Si le rapport ne donne lieu à aucune observation à l'égard de l'un des points énumérés ci-dessus, il est visé pour approbation par le président de l'office médico-légal ou le fonctionnaire de la section médicale qu'il délègue à cette fin. La section administrative renvoie le dossier avec le rapport d'expertise et ses annexes, à l'administration compétente.

Article 17.-

Lorsque la section médicale estime que le rapport d'expertise laisse à désirer sur l'un des points repris ci-dessus, elle en informe l'expert et lui demande de compléter ou de justifier ses conclusions. Si, malgré cette démarche, le désaccord persiste entre la section

.../...

médicale et l'expert, le dossier est transmis au collège de jurisprudence médico-légale, lequel désigne un de ses membres ayant voix délibérative pour procéder au réexamen du dossier et du requérant, en présence de l'expert dont les conclusions sont contestées.

Ces deux médecins signent conjointement le protocole de leurs constatations et les conclusions auxquelles ils aboutissent. Ils sont tenus de justifier leur point de vue. En cas de divergence, la conclusion du membre du collège de jurisprudence médico-légale fait autorité. Le document, contresigné par le président de l'office médico-légal ou le fonctionnaire de la section médicale qu'il délègue à cette fin, est renvoyé avec le dossier et tous les documents médicaux y annexés à l'administration compétente.

Article 18.-

Lorsqu'un recours nécessite le renvoi du dossier à l'office médico-légal, l'administration compétente transmet le dossier à l'office pour nouvelle expertise.

L'examen médical du requérant se fait par la chambre d'appel qui peut, sous les conditions prévues à l'article 14, alinéa 2, solliciter l'avis de médecins spécialistes. La chambre d'appel établit le rapport circonstancié de l'expertise, en conclusion duquel elle émet son avis quant à l'importance, la durée de l'invalidité et à la relation scientifique de causalité entre l'invalidité et les faits invoqués. Le dossier complet est renvoyé à la section administrative.

Article 19.-

Si la section médicale n'est pas d'accord sur l'avis de la chambre d'appel, le dossier esttransmis au collège de jurisprudence médico-légale, lequel procède

à l'examen du dossier et du requérant en séance plénière et statue. Le président de la chambre d'appel qui a pris les conclusions contestées assiste à l'examen.

Article 20.-

La jurisprudence de l'office se dégage des conclusions des médecins-experts, des chambres d'appel et du collège de jurisprudence médico-légale.

Article 21.-

Sont abrogés :

1° l'arrêté du Régent du 7 avril 1945 créant auprès du Ministère de la Santé publique, un "office médico-légal";
2° l'arrêté du Régent du 16 mai 1945 fixant le cadre de l'office médico-légal;
3° l'article 1er, alinéa b, et l'article 6 de l'arrêté du Régent du 16 mai 1945 codifiant les indemnités diverses et les traitements alloués au sein de l'office médico-légal.

Article 22.-

Notre Ministre de la Santé publique et de la Famille est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à , le

PAR LE ROI :

Le Ministre de la Santé publique et de la Famille,

De kamer was samengesteld uit

De Heren : J. SUETENS,	eerste-voorzitter van de Raad van State,	voorzitter,
Messieurs:	premier président du Conseil d'Etat,	président,
D. DECLEIRE,	raadsheren van State,	
K. REES,	conseillers d'Etat,	
F. DUCHENE,	bijzitters van de afdeling wetgeving,	
G. VAN HECKE,	assesseurs de la section de législation,	
J. CYPRES,	adjunct-griffier,	griffier.
	greffier adjoint,	greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. DECLEIRE. Het verslag werd uitgebracht door de H. LAHAYE, auditeur.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. CYPRES.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. DECLEIRE. Le rapport a été présenté par M. LAHAYE, auditeur.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) J. SUETENS.

uitgifte afgeleverd aan de H. Minister
expédition délivrée à M. le Ministre
van Volksgezondheid en van het Gezin.
de la Santé publique et de la Famille.

De 1954. Le 1954.

De Griffier van de Raad van State, Le Greffier du Conseil d'Etat,

R. DECKLYN.